

Tipy a triky pro Windows

David Čepička, Hermann Apfelböck, Christian Löbering a David Wolski

/*vložit titulní obrázek */

Každý měsíc můžete v našem časopise nalézt celou řadu tipů a triků. Ani v tomto čísle tomu nebude jinak. Následující stránky jsou totiž věnovány právě jim. Pomohou vyladit výkon vašeho počítače, upozorní na řadu zajímavých funkcí nebo jen prostě zpříjemní prostředí. A pokud se vám podaří ulehčit si s jejich pomocí každodenní práci, budeme jen rádi.

/*odstavec uvedený výše napsat šedým písmem*/

/*slova "**na našem CD**" zobrazit bílým písmem v červeném poli*/

/*u následujících tipů udělat nadpis černě a tučně, první řádek u každého tipu označující verzi Windows napsat červeně; v následujících tipech slovo Problém: napsat červeně a slovo Řešení: zeleně*/

XP

Vzhled Windows: neotřelá podoba operačního systému

Problém: Po zhruba třech letech, kdy jsou Windows XP na trhu, jste se zřejmě nasytili standardních vzhledů Windows XP a klasického nastavení. Na internetu je však možné zdarma získat řadu nových schémat pro pracovní plochu, a to kupříkladu na internetových adresách themexp.org či www.deviantart.com. Integrace podobných schémat však není bez problémů.

Řešení: Každý vzhled Windows se ukládá do souboru s příponou *.MSSTYLES*. Tento soubor se zpravidla nachází ve stejnojmenné podsložce, kterou najdete ve složce **Windows****Resources\Themes**. V čerstvě nainstalovaném systému je k dispozici pouze schéma *Luna* s odpovídajícím souborem *LUNA.MSSTYLES*. Pokud do složky **Themes** nakopírujete nějaký nový styl, pak jej operační systém bohužel vůbec nerozpozná. Důvodem je signatura, kterou Microsoft všechna svoje schémata opatřuje. Pokud není zmíněná signatura k dispozici, pak operační systém toto schéma jednoduše odmítne. Za prověřování signatury odpovídá soubor *UXTHEME.DLL*, který se nachází ve složce **System32**. Kontrolu signatury však můžete obejít právě úpravou tohoto souboru.

Vzhledem k tomu, že se jedná o systémem chráněný soubor, musíte jej nejprve odblokovat. Nejvhodnější způsob odblokování je použití našeho skriptu **pcwUnlockFile.VBS**, který naleznete **na našem CD** jako stejnojmenný soubor o velikosti 3,95 KB.

Upozornění: Držte se přesně níže uvedeného návodu - chyba při modifikování systémových souborů by mohla mít pro váš operační systém fatální důsledky.

Zkopírujte soubor skriptu do libovolné složky a pomocí myši na něj upustěte soubor *UXTHEME.DLL*. Říďte se přesně pokyny skriptu až do chvíle, než se objeví poslední dialogové okno, které vám oznámí, že můžete začít soubor upravovat. Pak otevřete soubor *UXTHEME.DLL* v libovolném hexadecimálním editoru, přesuňte se na danou offsetovou adresu (viz tabulka **Oprava souboru UXTHEME.DLL ve Windows XP**) a nahraďte osm bajtů dlouhý původní řetězec řetězcem opraveným. Pokud by se vám nepodařilo na adrese uvedené v tabulce daný řetězec nalézt, zkontrolujte ještě jednou, zda se v souboru skutečně nacházíte na správném místě. V žádném případě se nepokoušejte nahrazovat jiný řetězec než ten, který uvádíme!

Po restartu počítače budete moci implementovat do Windows XP svoje stažená schémata, a to přes vlastnosti zobrazení. Klepněte pravým tlačítkem myši na volné místo na pracovní ploše a

z kontextového menu vyberte příkaz *Vlastnosti*. V dialogovém okně se přesuňte na záložku *Vzhled* a z rozbalovacího seznamu *Okna a tlačítka* vyberte požadované schéma.

Samozřejmým předpokladem je, že jste požadované schéma již dříve zkopírovali do složky **Themes** a poté restartovali počítač.

Pokud by se po provedení opravy souboru UXTHEME.DLL vyskytly problémy, spusťte *Konzolu pro zotavení* a změněný soubor nahraďte originálním. To uděláte tak, že spustíte již zmíněnou *Konzolu pro zotavení*, zde se pomocí příkazu CD přepnete do složky **System32** a použijete příkazy:

```
ren uxtheme.dll uxtheme.pat
```

```
ren uxtheme.dll_Backup uxtheme.dll
```

Provedené změny se projeví po restartu systému.

```
/*vložit obrázek theme.tif*/
```

```
/*komentář k obrázku theme.tif: Individuální vzhled Windows: na internetové adrese themexp.org naleznete celou řadu variant, jak si váš systém zatraktivnit. Pokud použijete naši opravu souboru UXTHEME.DLL, pak můžete bez problémů zabudovat do Windows libovolný vzhled.*/*
```

```
/*následující řádek je tabulka*/
```

Oprava souboru UXTHEME.DLL ve Windows XP

Verze<T>**Adresa**<T>**Původní řetězec**<T>**Oprava řetězce**

Windows XP bez Service Packu<T>0x0000B6BB<T>81 EC 80 00 00 00 56 57<T>33 F6 8B C6 C9 C2 08 00

Windows XP Service Pack 1<T>0x0000C3FF<T>81 EC 80 00 00 00 56 57<T>33 F6 8B C6 C9 C2 08 00

Windows XP Service Pack 2<T>0x0001BB8C<T>81 EC 88 00 00 00 A1 18<T>33 F6 8B C6 C9 C2 08 00

```
/*konec tabulky*/
```

98/ME, 2000, XP

Úprava a vytištění seznamu složek

Problém: Chtěli byste co možná nejpohodlněji vytisknout obsah libovolné složky - například pokud hodláte udělat pořádek ve svém archivu se soubory videa. Bohužel Windows žádnou takovou funkci nedisponují.

Řešení: Vše potřebné pro splnění popisovaného úkolu zařídí nová položka v kontextovém menu. Ze všeho nejdříve budete potřebovat dávkový soubor, který vytištění seznamu zařídí. Tento dávkový soubor pak v dalším kroku začleníte do kontextového menu.

1. Vytvořte ve složce, kde jsou nainstalována Windows, soubor se jménem TISKSLOZ.BAT a otevřete jej v Poznámkovém bloku. Do otevřeného souboru zapište následující příkazy:

```
dir %1 /-p /o:gn > "%temp%\slozky.txt"
```

```
start /w notepad /p "%temp%\slozky.txt"
```

2. Nyní spusťte Editor registru a přesuňte se do klíče **Hkey_Classes_Root\Directory\shell**. Zde vytvořte nový podklíč s názvem **Vytisknout seznam složek** a v něm další podklíč s

názvem **Command**. Do řetězcové hodnoty (**Standardní**) zadejte ve Windows 2000/XP jako její údaj výraz:

```
cmd.exe /c c:\windows\tisksloz.bat "%L"
```

Pokud používáte Windows 98/ME:

```
command.com /c c:\windows\tisksloz.bat "%l"
```

Cestu ke složce s nainstalovanými Windows upravte podle potřeby. Od této chvíle naleznete v kontextovém menu každé složky příkaz *Vytisknout seznam složek*, který daný seznam vytiskne na tiskárně nastavené jako standardní.

Upozornění: Stejný úkol můžete samozřejmě vykonat i prostřednictvím textového procesoru, který dokáže pracovat s makry. Tento způsob má tu výhodu, že si můžete sami definovat, které informace budete chtít vytisknout, lze rovněž nastavit několik druhů zobrazení.

Jako ukázkou určenou pro Word 97-2003 nabízíme **na našem CD** soubor PCWSEZNAM.BAS. Pokud budete chtít toto makro importovat do Wordu, otevřete pomocí klávesové zkratky <Alt><F11> editor jazyka Visual Basic, zde klepněte do menu *File/Import File*, vyhledejte daný soubor a stiskněte tlačítko *Otevřít*. Makro spustíte přes menu *Nástroje/Makro/Makra*. Zobrazí se dialogové okno, kde si vyberete složku, jejíž obsah (včetně obsahu podsložek) budete chtít vypsát. Makro tento seznam vloží do nového dokumentu.

98/ME

Autorizované přihlášení do starších systémů Windows

Problém: Windows 98/ME sice při přihlašování do systému vyžadují heslo, ale pokud se do systému chce dostat někdo nepovolaný, stačí, aby stiskl tlačítko *Storno* nebo klávesu <Esc>. I tento uživatel má pak přístup ke všem složkám a souborům na počítači.

Řešení: Ověření, zda má uživatel právo přístupu do počítače, je však překvapivě možné i ve Windows 98/ME, pokud se takový počítač nachází v počítačové síti například nějaké firmy a pokud je tato síť řízena serverem, na němž běží kupříkladu Novell Netware, nebo je-li tento počítač součástí sítě s doménou Windows. Stisk tlačítka *Storno* nebo použití klávesy <Esc> při přihlašování vede k chybovému hlášení, které uživateli oznámí, že uživatele nebylo možné ověřit. Základním předpokladem pro tento způsob autentizace je skutečnost, že v síti je nastaven jako primární způsob přihlašování *Klient síť Microsoft* nebo podobný klient pro síť Netware. Navíc musí být v registru nastavena hodnota typu **DWORD MustBeValidated**, která se nachází v klíči **Hkey_Local_Machine\Network\Logon**, na údaj hodnoty **1**.

Upozornění: Od této chvíle je sice možnost přihlášení se do systému bez uživatelského jména a hesla vyloučena, na druhou stranu se do počítače může přihlásit každá osoba, která má ve firemní síti zřízen uživatelský účet.

V síti typu peer-to-peer, popřípadě pokud není počítač připojen do sítě, existuje několik možností, jak zabránit neautorizovanému přístupu do počítače - například možnost definování uživatelského hesla na úrovni BIOSu nebo takové nastavení, aby se po pokusu proniknout do systému bez zadání uživatelského jména a hesla počítač nedal použít. Konkrétně se dá zařídit, aby se při pokusu o neautorizovaný průnik do systému počítač vždy okamžitě vypnul. Aby naposledy zmíněný způsob skutečně fungoval, je nutné splnit následující předpoklady:

1. Poklepejte v Ovládacích panelech na ikonu *Hesla* a na záložce *Profily uživatelů* vyberte druhou možnost, která aktivuje pro každého uživatele individuální nastavení.

2. Poklepejte v Ovládacích panelech na ikonu *Uživatelé* a vyberte minimálně jednoho uživatele, pro jehož přístup bude vyžadováno heslo. Přihlašte se pod jeho jménem a heslem.

3. V síti typu peer-to-peer poklepejte v Ovládacích panelech na ikonu *Sít'* a jako primární nastavte způsob přihlašování *Přihlášení do Windows*.

4. V registru Windows nyní naleznete v klíči **Hkey_Users** vámi vytvořený profil uživatele a následně výchozí profil pro standardně definovaného uživatele. Nyní vytvořte v klíči **HKey_User\Default\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion** nový podklíč s názvem **Run** a v pravé části okna Editoru registru vytvořte novou hodnotu s libovolným názvem. Jako údaj hodnoty zadejte následující výraz:

rundll32.exe user,exitwindows

Můžete zadat ještě o něco razantnější příkaz:

command /c echo F 0:0 LFFFF 0|debug

Tento drobný ladící skript způsobí zatumnutí Windows, neboť přepíše tu oblast operační paměti, která je právě obsazena.

Po nasazení popisovaných opatření bude možné se do systému přihlásit pouze pod profily definovanými ve Windows. Při pokusu přihlásit se jako standardní uživatel, se počítač buď vypne, nebo zatumne.

Upozornění: Pokud budete chtít v budoucnu v Ovládacích panelech poklepáním na ikonu *Uživatelé* vytvořit nový profil, nesmíte použít tlačítko pro vytvoření nového uživatele. Tento způsob sice nový účet vytvoří, ale založený na nastavení "standardního" uživatele, takže jeho přihlášení by opět vedlo k vypnutí nebo zatumnutí počítače. Místo toho je nutné vytvořit kopii již existujícího profilu uživatele.

/*vložit obrázek prihl.tif*/

/*komentář k obrázku prihl.tif: Bez přihlášení následuje vypnutí: při pokusu obejít přihlášení do Windows nahrají Windows automaticky profil standardního uživatele ("Default"). Tento profil však obsahuje v klíči Run příkaz pro vypnutí systému.*/*

ME, 2000, XP

Zvuky z videosouborů jako systémové zvuky ve Windows

Problém: Chybová hlášení ve Windows v nás často vyvolávají pocity zmatku a pochybností. Pokud máme nastaveno standardní zvukové schéma Windows, je každé takové hlášení doprovázeno zvukem. Představme si, že bychom chtěli hlášením ve Windows přiřadit zvuky, které by takové události vystihovaly věrněji. Co takhle nějaký trefný zvuk z nějakého filmu?

Řešení: Nejprve je nutné vybrat z filmu vhodný zvuk, nahrát jej ze souboru videa a uložit ve formátu WAV. Všechn potřebný software je obsažen ve standardním příslušenství Windows. Otevřete *Ovládací panely* a poklepejte na ikonu *Zvuky a zvuková zařízení* (XP), případně *Zvuky a multimédia* (ME/2000). Ve Windows XP pak klepněte na záložku *Hlasitost* a zde stiskněte v poli *Hlasitost zařízení* tlačítko *Upřesnit*. Ve Windows ME/2000 se tato záložka nazývá *Zvuk*, a zde klepněte na tlačítko *Hlasitost* v oblasti *Záznam zvuku*.

Nyní se přesuňte do menu *Možnosti/Vlastnosti* a zde aktivujte v poli *Nastavit hlasitost pro položku Záznam*. V seznamu v poli *Zobrazit tyto ovladače hlasitosti* musíte povolit virtuální audio vstup. Ten se jmenuje v závislosti na vaší zvukové kartě různě - například *Stereo Mix*, *Wave* apod. Umístěte u takové položky zatržítka a potvrďte nastavení stiskem tlačítka *OK*. Nakonec vyberte v dialogovém okně *Ovládání hlasitosti* jako zdroj virtuální vstupu zvuku.

Nyní spusťte přehrávání souboru videa a zastavte ho bezprostředně před požadovaným místem. Nyní klepněte na *nabídku Start/Spustit*, spusťte aplikaci *Záznam zvuku* (SNDREC32.EXE) a zahajte nahrávání pomocí tlačítka nahrávání. Poté spusťte přehrávání video souboru. Po přehrávání zastavte nahrávání a poslechněte si výsledek. Hlasitost nastavíte prostřednictvím posuvníku pro virtuální vstup. Pokud s nahrávkou nebudete spokojeni, zkuste to znovu. Nakonec pořízený WAV soubor uložte do libovolné složky.

Nyní je nutno WAV soubor integrovat do zvukového schématu Windows. Otevřete proto Ovládací panely a poklepejte na ikonu *Zvuky a zvuková zařízení* (XP) nebo *Zvuky a multimédia* (ME/2000). Na záložce *Zvuky* vyberte událost, které má být soubor WAV přiřazen, v našem případě třeba *Kritické zastavení*. Pomocí tlačítka *Procházet* vyberte nahraný soubor. Nakonec celé zvukové schéma uložte pod libovolným názvem a aktivujte ho. Tímto způsobem můžete přiřadit rozličné zvuky všem možným událostem ve Windows.

/*vložit obrázek zvuk.tif*/

/*komentář k obrázku zvuk.tif: Nové zvuky pro upozornění na chybu ve Windows: Windows standardně obsahují všechny potřebné prostředky, které potřebujete pro integraci libovolného zvuku do systému. Vy musíte vynaložit trochu námahy při práci s programy pro nahrávání a ovládání zvuku.*/*

XP

Ostřejší písmo pomocí ClearType Tuneru

Problém: Pracujete často na notebooku nebo máte místo klasického monitoru LCD panel? Pak možná vnímáte, že zobrazení písem není ostré. Jak písma zaostřit?

Řešení: Microsoft do Windows XP integroval novou funkci *ClearType*, jež je určena zvláště pro uživatele pracující se zobrazovacími zařízeními používajícími tekuté krystaly (LCD). Tato funkce vylepšuje zobrazení písem na monitoru. Základním předpokladem však je, že monitor pracuje ve svém nativním rozlišení - zda tomu tak je, nejlépe zjistíte z příručky k monitoru. Pokud používáte jiné rozlišení, doporučujeme parametry nastavit podle hodnot z manuálu. Stačí k tomu klepnout pravým tlačítkem na pracovní plochu a z kontextového menu vybrat příkaz *Vlastnosti*. Na záložce *Nastavení* pak vyberte kvalitu barev minimálně 16 bitů a nastavte hodnotu rozlišení.

Funkci *ClearType* aktivujete ve stejném dialogovém okně, pouze se přesuňte na záložku *Vzhled*. Stiskněte tlačítko *Efekty*, zkontrolujte umístění zatržítka před položkou *Používat metodu vyhlazování hran rastrových písem* a z rozevíracího seznamu vyberte položku *ClearType*. Výsledek pak můžete dále doladit změnou vnitřních parametrů funkce *ClearType*, a to pomocí zdarma dostupné utility **ClearType Tuner** od Microsoftu. Tuto utilitu najdete **na našem CD**, popřípadě si ji můžete stáhnout z internetu z adresy download.microsoft.com/download/b/7/0/b7019730-0fa3-47a9-a159-98b80c185aad/setup.exe. Spuštěním souboru SETUP.EXE ji nainstalujete.

Po instalaci naleznete v Ovládacích panelech novou ikonu *ClearType Tuning*. Po spuštění utility se objeví dialogové okno, jež vás vyzve k zapnutí této funkce, pokud již nebyla spuštěna dříve. Nyní klepněte na záložku *Advanced* a v poli *LCD Screen Striping* vyberte typ vašeho monitoru - buď *Red-Green-Blue (RGB)* nebo *Blue-Green-Red (BGR)*. Častější je typ RGB, ovšem letmý pohled do manuálu neuškodí. V posledním kroku nastavte posuvník u položky *ClearType Contrast Setting* tak, aby se vám ukázkový text jevil co nejčitelnější.

Co se děje na pozadí těchto nastavení? Každý TFT monitor má svoje optimální rozlišení. To je dáno tím, kolik obrazových bodů (pixelů) skutečně má. Každý pixel se skládá ze tří subpixelů - červeného, zeleného a modrého, které leží v tomto pořadí těsně vedle sebe.

Lidské oko tyto subpixely rozlišit nedokáže. Člověk sedící před monitorem tedy vnímá tedy pouze tu barvu, která vzniká mísením barev subpixelů. Například pokud každý subpixel září maximální intenzitou, jeví se daný pixel lidskému oku jako bílý, neboť červená, zelená a modrá ve stejné intenzitě dává dohromady právě bílou barvu. Každou jinou barvu pak lze vyrobit tak, že snížíme intenzitu některé z těchto základních barev, popřípadě některou základní barvu vynecháme. Funkce *ClearType* využívá tento princip zobrazování LCD monitorů a snižuje intenzitu jednotlivých subpixelů na hranách zobrazovaných znaků, aniž by bylo nutné celý pixel vyřadit z provozu (jako například u černého písma na bílém pozadí). Výsledkem je, že pixely na hranách zobrazovaných znaků sice nejsou ani černé, ani bílé, ani šedé, ale vzhledem k tomu, že lidské oko vnímá chyby v barevném spektru daleko méně než odchylky v šedé barvě, působí obraz jako ostřejší a hladší.

/*vložit obrázek clear.tif*/

/*komentář k obrázku clear.tif: Ostřeji: použití technologie ClearType na vašem LCD monitoru je vhodným způsobem, jak zvýšit čitelnost zobrazovaného textu.*/

/*následující text s tipy umístit po straně jednotlivých stránek do rámečku*/

Minitipy

ME, 2000, XP

Odkazy pomocí příkazu Odeslat

Jedním ze standardních způsobů kopírování je postup, kdy z kontextového menu souboru vyberete příkaz *Odeslat* a pak zvolíte cílovou složku, do níž má být kopie souboru umístěna. Pakliže při výběru cílového umístění podržíte klávesovou zkratku <Ctrl><Shift>, místo kopie souboru vytvoříte v cílovém umístění jeho zástupce.

98/ME, 2000, XP

Nové systémové ikony

Pokud chcete používat ve Windows nové systémové ikony, je třeba je nejprve do systému zabudovat. Co se týče zástupců, tak tam je to velmi jednoduché - klepněte pravým tlačítkem myši na zástupce a z kontextového menu vyberte příkaz *Vlastnosti*. Na záložce *Zástupce* stiskněte tlačítko *Změnit ikonu*. U systémových prvků jako *Tento počítač* nebo *Místa v síti* musíte však postupovat poněkud jinak: klepněte pravým tlačítkem na volné místo na pracovní ploše a z kontextového menu vyberte příkaz *Vlastnosti*. Ve Windows 98/ME/2000 se přesuňte na záložku *Efekty*. Ve Windows XP použijte záložku *Plocha* a následně stiskněte tlačítko *Vlastní nastavení plochy*. V následujícím dialogovém okně označte prvek, u něhož chcete ikonu změnit, a klepněte na tlačítko *Změnit ikonu*.

/*vložit obrázek syst.tif*/

2000, XP

Odstraňování souborů se stejnou příponou

Pokud chcete v nějaké složce odstranit všechny soubory se stejnou příponou, například soubory TMP, spusťte Příkazový řádek (CMD.EXE) a v něm zadejte příkaz **cd /d <cesta ke složce>**, čímž se dostanete do požadované složky. Zadejte příkaz **del /s /p *.tmp**. Pokud se během mazání souborů chcete vyhnout možným kontrolním dotazům, zda některý soubor chcete skutečně smazat, pak je možné vytvořit kupříkladu na ploše dávkový soubor, třeba se jménem DELTMP.BAT. Otevřete jej v Poznámkovém bloku a na první řádek napište příkaz:

cd /d <cesta ke složce>

Na druhý řádek zadejte:

del /s *.tmp

Po spuštění dávkového souboru se soubory TMP v dané složce automaticky odstraní.

98/ME, 2000, XP

Ovládání hlasitosti v kompaktním tvaru

Dialogové okno pro ovládání hlasitosti existuje v podobě detailního anebo kompaktního zobrazení. Pokud budete chtít v budoucnu používat pouze kompaktní zobrazení, poklepejte v pravé části Hlavního panelu na ikonku reproduktoru a pak stiskněte klávesovou zkratku <Ctrl><S>. Další stisknutí této klávesové zkratky přepne dialogové okno zpět do původního zobrazení.

/*vložit obrázek hlas.tif*/

98/ME, 2000, XP

Windows Media Player: nastavení sítě

Pokud chcete zabránit tomu, aby ostatní uživatelé vašeho počítače měnili síťová nastavení Windows Media Playeru 8, 9 nebo 10 v menu *Nástroje/Možnosti*, pak jednoduše na tomto místě odpovídající záložku odstraňte. Přihlaste se pod účtem jednoho z těchto uživatelů, spusťte Editor registru a přesuňte se do klíče **Hkey_Current_User\Software\Policies\Microsoft\Windows Media Player**. Pokud takový klíč neexistuje, pak jej vytvořte. V tomto klíči pak zadejte novou hodnotu typu DWORD se jménem **HideNetworkTab** a jako údaj hodnoty zadejte výraz **1**.

2000, XP

Opuštěná sdílení

Pokud nějakou složku sdílenou ve Windows nesmažete pomocí Průzkumníka, nýbrž pomocí nějakého jiného souborového manažeru, jakým je kupříkladu Total Commander, pak toto sdílení zůstane stále v platnosti. V Průzkumníku se však již nedá nijak odstranit, pomůže pouze příkazový řádek. Přihlaste se jako správce systému a nejprve pomocí příkazu **net share** zobrazte všechny sdílené prostředky. Sdílení pak odstraníte

příkazem **net share <název sdíleného prostředku> /delete**.

98/ME, 2000, XP

Okno Průzkumníka

Průzkumníka Windows můžete přinutit prostřednictvím menu *Nástroje/Možnosti složky* k tomu, aby každou složku otevíral ve stejném okně. Pokud budete chtít každou otevíranou složku zobrazovat ve zvláštním okně, při poklepání na složku stiskněte klávesu <Ctrl>.

98/ME, 2000, XP

Hlavní panel

Několik oken aplikací otevřených na pracovní ploše můžete uspořádat najednou také pomocí Hlavního panelu. Držte klávesu <Ctrl> a postupně klepejte na tlačítka s názvy aplikací na Hlavním panelu. Potom ještě stále se stisknutou klávesou <Ctrl> klepněte pravým tlačítkem myši na libovolné tlačítko na Hlavním panelu a z kontextového menu vyberte jednu z možností - na sebe, vodorovně nad sebe, svisle vedle sebe.

98/ME, 2000, XP

Rychlejší instalace spořiče obrazovky

Nejrychlejším a nejpohodlnějším způsobem, jak nainstalovat nějaký SCR soubor jako spořič obrazovky, vede přes kontextové menu SCR souboru a příkaz *Nainstalovat*. Windows tento spořič zároveň nastaví jako aktivní a zároveň se zobrazí i dialogové okno pro nastavení vlastností spořiče obrazovky.

98/ME, 2000, XP

Výběrové ukončení

U všech aplikací Windows, které umožňují současně otevřít více dokumentů současně, se dá právě aktivní dokument uzavřít pomocí klávesové zkratky <Ctrl><F4>, aniž by bylo nutné přitom zároveň ukončit celou aplikaci.

/*konec tipů do rámečku*/

XP

Rychlejší přístup na USB disky

Problém: Pokud ve Windows XP vložíte do mechaniky CD disk nebo připojíte USB disk, pak jen málokdy nechají Windows tuto událost bez povšimnutí. Indexování obsahu disku u větších USB pevných disků trvá řádově sekundy. Po skončení indexování se objeví dialogové okno, jež vás vyzývá k výběru akce, kterou chcete s tímto diskem provádět. Toto dialogové okno rovněž musíte nějakým způsobem "uklidit". To všechno si však můžete odpustit, pokud deaktivujete funkci automatického spouštění disku. Vzhledem k tomu, že se nejedná o funkci, která ovlivňuje celý systém, určitě nám udělá radost, že se dá individuálně nastavit pro každý typ diskové mechaniky zvlášť.

Řešení: Funkce automatického spouštění je v principu použitelná pro všechny typy diskových mechanik. V registru, konkrétně v klíči **Hkey_Current_User\Software\Microsoft\Windows\CurentVersio n\Policies\Explorer** v hodnotě **NoDriveTypeAutorun** je uvedeno, pro které typy mechanik je funkce automatického spouštění povolena.

Ve většině případů je jako údaj hodnoty uvedena číslice 95, která je poměrně velkorysá a umožňuje automatické spouštění ramdiskům, CD mechanikám a pevným diskům. Pokud budete chtít zmíněnou funkci zakázat například pro USB pevné disky, pak je nutné jako údaj hodnoty zadat binární řetězec **10011101**. Pokud se tento řetězec přepočítá do hexadecimálního formátu, dostaneme výraz **9D**, který zadáme do zmiňované hodnoty **NoDriveTypeAutorun**. Pro úplnou deaktivaci automatického spouštění zadejte hexadecimální hodnotu **FD**.

Pokud budete chtít funkci automatického spouštění nakonfigurovat zcela podle svého, pak jednoduše postupujte podle tabulky **Konfigurace automatického spouštění podle typu disku**. U toho typu disku, kde chcete povolit automatické spouštění, nastavte číslo **0**, u ostatních **1**. Pozice *Rezervování* a *Ostatní typy disků* by měly mít vždy číslici **1**, u položky *Disk bez kořenového adresáře (Root)* by měla být vždy **0**. Z těchto položek (v přesném pořadí, jak jdou za sebou v tabulce) pak sestavíte výslednou binární hodnotu - několik příkladů vidíte opět v tabulce. Pomocí Kalkulačky ve Windows ve vědeckém zobrazení pak binární hodnotu snadno převedete do hexadecimálního tvaru. Takto získanou hodnotu pak zadáte do hodnoty **NoDriveTypeAutorun**. Provedené změny se projeví po restartu počítače.

/*následující řádek je tabulka*/

Konfigurace automatického spouštění podle typu disku

Rezervováno<T>Ramdisk<T>CD-ROM mechanika<T>Sít'ový disk<T>Pevný disk<T>Vyměnitelný disk<T>Disk bez kořenového adresáře (Root) <T>Ostatní typy disků<T>Binární hodnota<T>Hexadecimální hodnota

1<T>0<T>0<T>1<T>0<T>1<T>0<T>1<T>10010101<T>95

1<T>0<T>0<T>1<T>1<T>1<T>0<T>1<T>10011101<T>9D

1<T>1<T>1<T>1<T>1<T>1<T>0<T>1<T>11111101<T>FD

1<T><T><T><T><T>0<T>1<T><T>

/*konec tabulky*/

/*vložit obrázek aut.tif*/

/*komentář k obrázku aut.tif: Konec inventury: obsah externích pevných disků je při každém jejich připojení sáhodlouze indexován, pak se ještě objeví dialogové okno s doporučenými akcemi, které se soubory na disku můžeme provádět. Indexování lze zrušit a tím se přístup k disku značně urychlí.*/*

XP

Tweak UI: přesun do Ovládacích panelů

Problém: Už od Windows 95 je zdarma dostupná utilita **Tweak UI** prakticky nepostradatelnou součástí každé verze tohoto operačního systému. Ve verzi pro Windows XP se však řada drobností změnila. Například po instalaci se utilita nevyskytuje v Ovládacích panelech, nýbrž přímo v nabídce *Start/Programy*. Vy byste chtěli ikonu *Tweak UI* opět přesunout do Ovládacích panelů.

Řešení: Za Ovládacími panely a jejich ikonami bohužel není žádná skutečná fyzicky existující složka, do níž byste mohli zástupce k tomuto programu jednoduše umístit. Místo toho je k dispozici řada nikde nedokumentovaných položek v registru Windows. A právě ty odpovídají za obsah Ovládacích panelů.

Není však bezpodmínečně nutné spouštět Editor registru. Nabízíme vám totiž skript PCWTWEAKCP.JS, který naleznete i **na našem CD** a který přesun Tweak UI do Ovládacích panelů zajistí. Stačí pouze skript rozbalit do libovolné složky, být přihlášen jako správce systému a poklepat na něj. Skript vytvoří v registru šest položek, které zajistí zobrazení Tweak UI v Ovládacích panelech. Ovšem dříve, než provedenou změnu uvidíte, je nutné se znovu přihlásit do Windows. Poté můžete nyní přebytečné zástupce v nabídce *Start* odstranit.

V případě, že budete někdy v budoucnu Tweak UI odinstalovávat a budete chtít rovněž odstranit odpovídající položky z Ovládacích panelů, pak vám i v tomto okamžiku pomůže skript **pcwTweakcp**. Stačí jej znovu spustit. Skript sám rozpozná, že odkaz na Tweak UI v Ovládacích panelech existuje a automaticky dříve vytvořené položky v registru odstraní. Odstranění položek se projeví po odhlášení a novém přihlášení do systému.

Samotnou utilitu Tweak UI naleznete **na našem CD**, popřípadě ji lze stáhnout z internetové adresy [www.microsoft.com/windowsxp/downloads/powertoys/xppowertoys.msp#x \(TWEAKUIPOWERTOYSETUP.EXE, 146 KB\)](http://www.microsoft.com/windowsxp/downloads/powertoys/xppowertoys.msp#x (TWEAKUIPOWERTOYSETUP.EXE, 146 KB).).

/*vložit obrázek tweak.tif*/

/*komentář k obrázku tweak.tif: Přesun: kdo raději vidí ikonu Tweak UI v Ovládacích panelech, může pouze spustit náš skript pcwTweakcp. Ten vytvoří v registru všechny potřebné položky.*/*

98/ME, 2000, XP

Průzkumník vždy s panelem Složky

Problém: Ne vždy zobrazuje Průzkumník panel *Složky*. Pokud například otevřete libovolnou složku přes nabídku *Start/Spustit*, nebo pokud spustíte Průzkumníka přes nabídku *Start/Programy/Příslušenství*, je panel Složky zobrazen. Pokud poklepete na ikonu *Tento počítač* nebo *Dokumenty*, pak panel Složky chybí.

Řešení: Pokud chcete mít panel Složky zobrazen vždy, stačí pouze několik klepnutí myši v Průzkumníku. Klepněte v programu do menu *Nástroje/Možnosti složky* a tam se přesuňte na záložku *Typy souborů* (ve Windows 98 do menu *Zobrazit/Možnosti složky*, záložka *Typy souborů*). V seznamu typů souborů vyberte objekt Složka (pozor: nezaměňte jej s objektem Složka souborů, který je tam také!). V případě, že používáte Windows 2000 nebo ME, zřejmě tento typ nenaleznete na první pokus, neboť u těchto operačních systémů se v seznamu uvádí výraz **NENÍ K DISPOZICI**. Teprve až u popisu typu se objeví námi hledaný výraz Složka. Nyní klepněte na tlačítko *Upřesnit* (ve Windows 98 *Upravit*), čímž vyvoláte dialogové okno *Upravit typ souboru*. V poli *Akce* je tučně zvýrazněna položka **open**, což znamená, že je nastavena jako výchozí. My však potřebujeme jako standardní nastavit položku **explore**, proto na ni klepneme a následně stiskneme tlačítko *Nastavit výchozí*. Od této chvíle bude při otevírání složky vždy zobrazen i panel Složka.

/*vložit obrázek sloz.tif*/

/*komentář k obrázku sloz.tif: Panel Složky: nastavíte-li příkaz explore jako výchozí, zmíněný panel se zobrazí vždy.*/

98/ME, 2000, XP

Pořadí souborů při použití drag&drop

Problém: Přetahování souborů z okna Průzkumníka na nějakého zástupce programu nebo přímo do aplikace samotné patří ke každodenní práci na počítači. Výsledek této akce však není vždy takový, jak bychom si představovali. Pokud několik označených souborů přetáhneme jako jeden blok pomocí myši do okna jiné aplikace, jejich pořadí se nezachová. Soubory se totiž neotevřou v tom pořadí, v jakém je ukazuje Průzkumník Windows, nýbrž se svévolně uspořádají a otevřou.

Řešení: Zvláštní uspořádávání souborů při použití technologie drag&drop na blok souborů má svůj vlastní hlubší smysl. Je dokonce oprávněné se domnívat, že toto chování je schováno tak hluboko ve zdrojovém kódu Windows, že jeho příčinu možná neznají ani sami vývojáři Windows.

Způsob řazení souborů má ovšem skutečně svůj systém, který lze reprodukovat u všech verzí (počínaje Windows 95) stejně. Při použití technologie drag&drop na několik souborů se bere v úvahu jako první soubor, který při přetahování leží přímo pod kurzorem myši. Teprve pak následují ostatní soubory. Dalším pravidlem je fakt, že pak se zpracují soubory, které ležely za souborem, jenž byl při přetahování pod kurzorem myši, a nakonec soubor, který byl označen jako první a soubory za ním. Ukažme si to raději na příkladu. Mějme pět označených souborů - 1, 2, 3, 4 a 5, které přesuneme do nějaké aplikace. Při přesouvání byl kurzor na souboru 4. Při otevírání těchto pěti souborů tedy bude pořadí následující - 4, 5, 1, 2 a 3. Ostatně můžete si toto chování sami vyzkoušet. Nabízíme vám skript PCWDROPDEMO.JS, který naleznete **na našem CD**. Označte několik souborů v Průzkumníku Windows a přetáhněte je na ikonu skriptu. Ten vám v dialogovém okně ukáže přesné pořadí souborů, jak se otevřou v cílové aplikaci.

Pokud tedy potřebujete při otevírání souborů zachovat stejné pořadí jako při jejich označování, je třeba při přetahování umístit kurzor myši na první soubor.

Průzkumník vykazuje stejné chování i při akcích spojených s kontextovým menu *Odeslat*, a to nejen u souborů, nýbrž i u skupiny označených složek. Když však přetáhnete pouze jednu složku, pak se seřazení jednotlivých souborů ve složce po dokončení akce nezmění.

/*vložit obrázek poradi.tif*/

/*komentář k obrázku poradi.tif: Drag&drop: tento jednoduchý skript názorně demonstruje, v jakém pořadí se budou soubory předávat, pokud je budete přetahovat myší do nějaké aplikace jako blok.*/

98/ME, 2000, XP

Všichni zástupci bez povinného textu "Zástupce - "

Problém: Jistota je jistota. Zřejmě toto přísloví měli vývojáři Windows na mysli, když všem nově vytvořeným zástupcům dali do názvu povinně řetězec "*Zástupce -*". Přitom jsou již zástupci jednoznačně odlišitelní od ostatních typů souborů symbolem šipky u ikonky a příponou LNK. Naneštěstí používá většina uživatelů příliš mnoho zástupců na to, aby jim dělalo radost je neustále ručně přejmenovávat.

Řešení: Prostřednictvím funkce vyhledávání ve Windows sice můžete ve svém systému nalézt celou řadu zástupců, ale bohužel je nelze prostředky Windows pohodlně a najednou zbavit onoho nevídaného přívěšku "*Zástupce -*". Proto vám nabízíme k vyzkoušení skript PCWLNKJAS.HTA, který naleznete **na našem CD**. Ten dokáže automaticky vyhledat na všech diskových oddílech všechny zástupce a rovněž u nich odstraní již zmíněný text.

Návod k použití skriptu je jednoduchý: zkopírujte soubor skriptu do libovolné složky. Potom jej poklepaním spusťte. Skript nejprve vyhledá všechny zástupce v systému, což může nějakou dobu trvat. Výsledek prohledávání se zobrazí ve formě tabulky. Potom stačí u těch zástupců, které chceme přejmenovat, umístit zatržítka a vše potvrdit stiskem tlačítka *OK*.

Pokud skript nebude moci soubor zástupce přejmenovat - to je často v důsledku nedostatečných přístupových práv nebo výskytu několika stejných zástupců ve stejné složce - vydá o tom hlášení a takový soubor přeskočí.

Pokud nechcete, aby Windows při vytváření zástupců vytvářely v jejich názvu text "*Zástupce -*", pak použijte zdarma dostupnou utilitu Tweak UI, o níž již byla v tomto článku řeč. V ní u položky *Explorer* odstraňte zatržítka u parametru *Prefix "Shortcut to" on new shortcuts*.

Alternativou k výše popisovanému způsobu přes Tweak UI je manuální úprava registru. Spusťte Editor registru a přesuňte se do klíče **Hkey_Current_User\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer**. Zde vytvořte pomocí menu *Úpravy/Nový* novou binární hodnotu s názvem **Link**. Poklepejte na ni a jako údaj hodnoty přiřaďte řetězec **00 00 00 00**. Změna se projeví při příštím přihlášení.

/*vložit obrázek zast.tif*/

/*komentář k obrázku zast.tif: "Zástupce -": při vytváření zástupců lze sice vkládání tohoto řetězce potlačit, ovšem u dříve vytvořených zástupců je elegantním řešením použití skriptu pcwLnkjas.*/

2000, XP

Solitaire v novém rouše

Problém: Pokud bychom se zamysleli nad nejpoužívanějšími programy ve starších verzích Windows, pak by se kromě Průzkumníka na přední místo dostala i hra **Solitaire**. Jinak tomu není ani v případě Windows XP. Přesto vzhled této hry zůstává stále stejný a je už docela

okoukaný, což platí především o zářivě zeleném pozadí, které pamatuje ještě Windows 3.11. Nejvyšší čas na změnu!

Řešení: U Solitairu sice můžeme měnit vzhled rubu karet, ale nelze změnit barvu pozadí aplikace. Tady pomůže pouze nasazení hexadecimálního editoru, jehož pomocí opravíme barvu pozadí přímo v programovém souboru. Rozsah prováděných změn není veliký a zároveň se při úpravě nejedná o žádný z životně důležitých systémových souborů. Postup modifikace souboru je závislý na verzi Windows.

Windows XP: Ze všeho nejdříve vytvořte záložní kopii souboru SOL.EXE, který se nachází ve složce **C:\Windows\System32**. Poté otevřete soubor SOL.EXE v libovolném hexadecimálním editoru. Nemáte zrovna žádný po ruce? Pak vám nabízíme freewarový program **Xvi32**, který naleznete **na našem CD**, popřípadě na internetové adrese **www.chmaas.handshake.de/delphi/freeware/xvi32/xvi32.htm** (XVI32.ZIP, 493 KB). Tento program se nemusí nijak instalovat, stačí jej po rozbalení archivu do libovolné složky přímo spustit. Nyní se přesuňte v editoru na adresu **1010** (hexadecimální tvar). V aplikaci Xvi32 se nejnázve přesunete například pomocí menu *Address/Goto*. Na tomto offsetu, neboli adrese bajtu, hledejte řetězec **00 80 00**. Právě tyto tři bajty definují barvu pozadí, a to jako hodnotu v modelu RGB.

Jak nyní dosadit barvu podle svého? Zobrazte dialogové okno, v němž se dají nastavovat a definovat barvy. Například klepněte pravým tlačítkem na pracovní plochu a z kontextového menu zvolte příkaz *Vlastnosti*. V dialogovém okně, které se objeví, se přesuňte na záložku *Vzhled*, klepněte na libovolný prvek obrázku v dialogovém okně, například na pracovní plochu, a stiskněte tlačítko *Upřesnit*. V poli *Barva 1* rozbalte nabídku barev a stiskněte tlačítko *Další*. Nyní si můžete nastavit barvu podle libosti a zároveň zjistíte parametry pro barvu červenou, zelenou a modrou - ovšem v desítkové soustavě. Tyto hodnoty je třeba přepočítat do soustavy hexadecimální.

Při převodu nám pomůže program Kalkulačka. Po jeho spuštění v menu *Zobrazit* zvolte položku *Vědecká*, zadejte údaj v desítkové soustavě a následně klepněte na přepínač *Hex*. Tuto činnost opakujte pro všechny základní barvy modelu RGB. Zjištěné hodnoty pak následně dosadíte do programového souboru Solitairu.

Několik příkladů: křiklavě zelenou barvu můžete poněkud zmírnit, pokud místo řetězce **00 80 00** dosadíte **00 33 00**. Bílou barvu pozadí nastavíte řetězcem **FF FF FF**. Modrá barva odpovídá kódu **33 5D A7**. Po uložení souboru SOL.EXE si ochrana Windows všimne modifikace souboru, neboť soubor SOL.EXE patří k důležitému inventáři Windows. Varování o modifikaci souboru se zbavíte klepnutím na tlačítko *Zrušit* a v dalším dialogovém okně stiskněte *Ano*, čímž modifikovaný soubor SOL.EXE ponecháte v systému.

Windows 2000 SP 4: V tomto operačním systému zkopírujte soubor SOL.EXE ze složky **System32** do dočasné složky a tuto kopii otevřete v hexadecimálním editoru. Zde přejděte na adresu **ABB** (opět v hexadecimálním tvaru), kde se rovněž nachází řetězec **00 80 00**. Další kroky jsou stejné jako u verze pro Windows XP.

Po uložení souboru SOL.EXE zkopírujte modifikovaný soubor do složky **%Windir\System32\Dllcache** a teprve pak do složky **%Windir%\System32**. V opačném případě bude modifikovaný soubor okamžitě přepsán záložní kopií, uloženou ve složce **Dllcache**.

/*vložit obrázek sol.tif*/

/*komentář k obrázku sol.tif: Změna tapety: prostřednictvím hexadecimálního editoru lze změnit pozadí ve hře Solitaire. Tři bajty v sobě ukrývají hodnoty barevného modelu RGB.*/

/*následující text s tipy umístit po straně jednotlivých stránek do rámečku*/

Minitipy

98, ME, 2000, XP

Ukončení programu

Ukončení programu lze provést nejen klávesovou zkratkou <Alt><F4> nebo klepnutím na křížek v pravém horním okraji okna aplikace. I na levém okraji okna je možnost, jak program ukončit - pokud poklepete na ikonu programu právě v levém horním rohu.

/*vložit obrázek konec.tif*/

98, ME, 2000, XP

Hromadné spuštění programů z nabídky Start

Z nabídky Start lze spustit několik programů najednou, aniž byste vždy museli znovu otevírat nabídku Start. Stačí při klepání na ikony programů jednoduše držet klávesu <Shift>.

XP

Nabídka Start

Položky v nabídce Start odpovídající právě nainstalovaným programům, se ve Windows XP zobrazují odlišnou barvou pozadí. Pokud toto označení vnímáte spíše jako obtěžující než jako užitečné, můžete se ho zbavit ponořením do labyrintu různých menu. Musíte je totiž vypnout v Ovládacích panelech, kde poklepete na ikonu *Hlavní panel a nabídka Start*. V dialogovém okně se přesuňte na záložku *Nabídka Start*, zde stiskněte tlačítko *Vlastní* a na záložce *Upřesnit* zrušte zatržítka u položky *Zvýraznit nově nainstalované programy*.

98, ME, 2000, XP

Vyhledání ovladače

Při instalaci ovladače zobrazí Windows dialogové okno rozdělené na dvě poloviny: vlevo je seznam výrobců hardwaru, vpravo se nacházejí popisy zařízení. U dlouhých seznamů se dostanete ke hledanému ovladači rychleji, pokud klepnete do některé z polovin seznamu a zadáte počáteční písmena výrobce nebo zařízení.

XP

Výpis seznamu aktualizací

Pokud máte v systému nainstalovaný Service Pack 2, pak applet *Přidat nebo odebrat programy* v Ovládacích panelech dokáže kromě nainstalovaných běžných programů zobrazit i seznam aktualizací nainstalovaných v počítači. Při standardním nastavení se žádné nainstalované aktualizace nezobrazují, a to proto, aby byl seznam nainstalovaných aplikací přehlednější. Ovšem stačí umístit u horního okraje okna zatržítka u položky *Zobrazit aktualizace* a Windows okamžitě seznam aplikací rozšíří o všechny nainstalované updaty.

/*vložit obrázek hot.tif*/

XP

Úlohy bez Správce úloh

Jako správce systému můžete ostatním uživatelům počítače zakázat spuštění **Správce úloh**. Ovšem je třeba nejprve do registru načíst segment registru odpovídající každému uživateli. Proto spusťte Editor registru, označte klíč **Hkey_Users** a klepněte do menu *Soubor/Načíst podregistr* a otevřete složku s profilem uživatele - ta se nachází ve složce **Documents and Settings**. Zde vyberte skrytý soubor NTUSER.DAT. Načtenému segmentu pak přiřaďte

jméno uživatele. Dále vytvořte - pokud již neexistuje - klíč **Hkey_Users\<uživatelské jméno>\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\System** a v něm vytvořte novou hodnotu typu DWORD s názvem **DisableTaskMgr**. Jako údaj hodnoty zadejte **1**, čímž zakážete spuštění Správce úloh. Nakonec postupně označte klíče **Hkey_Users\<uživatelské jméno>** a klepněte do menu *Soubor/Uvolnit podregistr*, abyste dané uživatele uvolnili. Všechny provedené změny se projeví až po příštím přihlášení daného uživatele.

2000, XP

Výběr tiskárny

Ve Windows jste nainstalovali několik tiskáren. Jedna z nich je definována jako výchozí, neboť tak to Windows vyžadují. Pokud nyní v nějaké aplikaci, kupříkladu ve Wordu, klepnete na ikonu tiskárny, vytiskne se dokument přímo na standardně definované tiskárně. Pokud si chcete vybrat, na které tiskárně chcete dokument vytisknout, pak stiskněte klávesovou zkratku <Ctrl><P>. Zmíněná klávesová zkratka je nezávislá na typu aplikace, takže dialogové okno pro výběr tiskárny a nastavení parametrů tisku se objeví u každého programu, který tisk umožňuje.

XP

Nová aktivace Windows

Pokud se vám nedaří provést aktivaci Windows XP, protože Windows každého uživatele okamžitě odhlásí, aniž by mu aktivaci umožnila, pak pomůže opravná instalace Windows. Spusťte počítač z instalačního CD disku Windows. Po zobrazení licenčního ujednání rozpozná instalační program existující instalaci Windows. Vyberte ji a stiskněte klávesu <R>. Tím existující instalaci opravíte a můžete ji znovu aktivovat. Pouze je nutné znovu instalovat poslední Service Pack a nejnovější aktualizace. Opravná instalace totiž přepíše novější systémové soubory těmi z instalačního CD, což může do velké míry ohrozit bezpečnost počítače, zvláště pokud je trvale připojen k internetu.

/*konec tipů do rámečku*/

XP

Nový vzhled Windows XP

Problém: Již jsme v tomto článku psali o tom, jak vyšperkovat Windows neotřelými vzhledy staženými z internetu. Podívejme se nyní na to, jak změnit obrázek, který se objevuje při spouštění Windows, a uvítací obrazovku.

Řešení: Na již zmíněné internetové stránce **themexp.org** nenaleznete pouze netradiční vzhledy, nýbrž i celou řadu bootovacích obrazovek (zobrazuje se při spouštění Windows). Jak je zabudovat do našeho systému?

Obrázek odpovídající bootovací obrazovce se nachází v systémovém souboru NTOSKRNL.EXE, který leží ve složce **Windows\System32**. Alternativní bootovací obrazovky, které naleznete například na výše uvedené internetové adrese, jsou většinou začleněny do souboru NTOSKRNL.EXE. Pokud si chcete takovou bootovací obrazovku bez rizika vyzkoušet, aniž byste museli nahrazovat systémový soubor ve vašem počítači, pak stažený NTOSKRNL.EXE rozbalte, přejmenujte například na NTOSOBREXE a zkopírujte do složky **Windows\System32**. Nyní pro spuštění počítače s novou bootovací obrazovkou potřebujete upravit ještě jednu položku ve spouštěcím menu. K tomu účelu je nutné nejprve zobrazit skrytý soubor BOOT.INI. Spusťte proto Průzkumníka Windows a v menu *Nástroje* klepněte na položku *Možnosti složky*. Zde na kartě *Zobrazení* zrušte zatržení u položky *Skryt chráněné soubory operačního systému* a dále povolte možnost *Zobrazovat skryté soubory a*

složky. Nyní otevřete systémový diskový oddíl (většinou C:) a klepněte pravým tlačítkem myši na soubor BOOT.INI. Z kontextového menu vyberte příkaz *Vlastnosti* a odstraňte zatržítka u položky *Jen pro čtení*.

Nyní tento soubor otevřete v Poznámkovém bloku. Zkopírujte řádek, který odpovídá za správné spuštění vašeho operačního systému, a vložte kopii řádku pod tento řádek. Jedná se o řádek, který naleznete pod řetězcem *[operating systems]* - většinou začíná výrazem *multi(0)disk(0)*. Na konec zkopírovaného řádku přidejte přepínač */KERNEL=Ntosobr.EXE*. Modifikovaný soubor BOOT.INI uložte. Pokud nyní počítač spustíte, uvidíte ve spouštěcím menu novou položku, která odpovídá spuštění Windows s alternativní bootovací obrazovkou. Pokud by se vyskytly nějaké problémy, jednoduše počítač spustíte pomocí první položky spouštěcího menu.

Na internetové stránce **themexp.org** naleznete v kategorii *Logins* řadu uvítacích obrazovek. Jak je zabudovat do Windows? Originální uvítací obrazovka se skrývá v systémovém souboru LOGONUI.EXE. Na zmíněné internetové stránce se alternativní uvítací obrazovky rovněž vyskytují ve formě hotových EXE souborů. Proto stačí EXE soubor rozbalit z archivu a přejmenovat jej například na LOGONOV.EXE. Nyní soubor LOGONOV.EXE zkopírujte do složky **System32**. Spusťte Editor registru a přesuňte se do klíče **Hkey_Local_Machine\Software\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon**. Zde nahraďte v řetězcové hodnotě údaj *Logonui.exe* výrazem *Logonov.exe*. Tím donutíte Windows, aby při příštím spuštění zobrazily alternativní uvítací obrazovku.

Popisovaná akce není nijak riskantní, přesto pokud by se Windows z nějakého důvodu nespustily, například kvůli poškozenému EXE souboru, spusťte *Konzolu pro zotavení* (pomocí instalačního CD Windows XP). Přihlašte se pod heslem správce počítače a přesuňte se příkazem **cd system32** do složky **system32**. Dále smažte poškozený soubor *Logonov.exe* příkazem:

del logonov.exe

a přejmenujte originální soubor *Logonui.EXE* ve složce **System32** na *Logonov.exe* příkazem:

ren Logonui.exe Logonov.exe

Po této operaci se již Windows spustí jako obvykle.

/*vložit obrázek tap.tif - obrázek je v PC WELTu 5/2005 na str. 118 nahoře*/

/*komentář k obrázku tap.tif: Změna vzhledu obrazovky: nové tapety pro Windows XP - nová přihlašovací obrazovka přináší trochu změny do standardního rozhraní Windows. Samotné provedení změny není žádná věda.*/

XP Professional

Obraz bez monitoru: dálkové ovládání počítače

Problém: Vlastníte starší počítač a rádi byste jej používali jako multimediální server. Nechcete ale k němu připojovat ani monitor, ani klávesnici, ani myš, nýbrž byste jej chtěli ovládat z jiného počítače.

Řešení: Pokud máte na obou počítačích nainstalovaná Windows XP Professional, pak se dá pracovní plocha druhého počítače ovládat poměrně pohodlně pomocí terminálové služby přes obrazovku druhého počítače.

Nejprve je však nutné druhý počítač připravit na provoz bez periferních zařízení. Připojte tedy k němu dočasně monitor, klávesnici a myš hlavního počítače a nainstalujte na něj Windows XP Professional. Jako prvního uživatele na nově nainstalovaný systém definujte

stejného uživatele, jakého používáte na hlavním počítači, a přiřadte mu i stejné heslo, jaké používáte na hlavním počítači. Po instalaci nakonfigurujte síťové připojení. Poté klepněte na nabídku *Start/Spustit* a do políčka *Otevřít* zadejte příkaz **control userpasswords2** a zrušte zatržítka před položkou *Před použitím počítače musí uživatelé zadat uživatelské jméno a heslo*. Stiskněte tlačítko *Použít* a zadejte jméno a heslo, aby se tento uživatel při spouštění počítače vždy automaticky přihlašoval.

Nyní zapneme funkci připojení vzdálené plochy. K tomu účelu klepněte pravým tlačítkem myši na *Tento počítač* a z kontextového menu vyberte příkaz *Vlastnosti*. Přesuňte se na záložku *Vzdálený přístup* a umístěte zatržítka před položku *Povolit připojení vzdálených uživatelů k tomuto počítači*. Nyní klepněte na tlačítko *Vybrat vzdálené uživatele* a vložte tam své uživatelské jméno, pokud tam samozřejmě již není. V této chvíli je konfigurace druhého počítače hotova a vy můžete od tohoto počítače odpojit periferní zařízení, neboť je již nebudete potřebovat.

Nyní spusťte oba operační systémy a na vašem hlavním počítači klepněte do nabídky *Start/Programy/Příslušenství/Komunikace* a spusťte aplikaci *Připojení ke vzdálené ploše*. Zde stiskněte tlačítko *Možnosti* a zadejte jméno druhého počítače, uživatelské jméno a heslo. Na záložce *Výkon* pak vyberte typ připojení a tedy i přenosovou rychlost.

Vzhledem k tomu, že budete chtít druhý počítač používat jako multimediální server, bude určitě lepší, pokud k němu připojíte i reproduktory. Proto na záložce *Místní prostředky* vyberte možnost *Ponechat ve vzdáleném počítači*, čímž zajistíte, že se zvuky budou přehrávat na druhém počítači a nebudou se přenášet do hlavního počítače. Dalším důvodem je i skutečnost, že často není připojení tak rychlé, aby stačilo přehrávat hudbu na hostitelském systému bez chyby. Jako poslední krok pak klepněte na tlačítko *Připojit*.

Na pracovní ploše připojeného počítače můžete pracovat stejně, jak jste zvyklí na hlavním počítači. Pomocí lišty na horním okraji monitoru pak můžete vzdálenou plochu minimalizovat nebo zcela zavřít.

Pro vypnutí vzdáleného počítače však budete muset počítač trochu obelstít, neboť v nabídce *Start* příkaz *Vypnout* v případě takového připojení chybí. Trik spočívá v použití příkazu **shutdown**. Abychom jej nemuseli vždy psát znovu ručně, vytvoříme si na vzdálené ploše v libovolném textovém editoru dávkový soubor například s názvem SHUT.BAT. Tento dávkový soubor bude obsahovat následující řádek:

```
shutdown -s -t 5
```

Poklepáním na tento dávkový soubor se za 5 sekund začne vzdálený počítač vypínat.

XP

Extrahování ikon ze souborů

Problém: Často potřebujete pro svého zástupce ikonu, která se nachází v systémovém souboru SHELL32.DLL. Ale znáte to: tato ikona je zrovna někde na konci dlouhého seznamu ikon, obsažených právě v tomto souboru. Daleko pohodlnější by bylo, pokud by se daly často používané ikony z DLL souborů extrahovat a uložit do jednotlivých souborů.

Řešení: Freewarový program **Iconextract** (ICONSEXT_SETUP.EXE, 67, 6 KB), který naleznete **na našem CD**, popřípadě na internetové adrese www.nirsoft.net/utills/iconsext.html, je pro tyto účely jako stvořený. Po instalaci a spuštění programu pak můžete vybrat soubor EXE, DLL, OCX či CPL - program zobrazí všechny v souboru obsažené ikony. Alternativně si můžete vybrat složku, v níž pak program prohledá všechny soubory a zobrazí v nich obsažené ikony. Výsledek je pak zobrazen v okně

podobném oknu Průzkumníka. Pomocí pravého tlačítka myši můžete jednotlivé ikony zkopírovat do schránky a následně vložit do programu pro úpravu obrázků, popřípadě uložit jako soubor ICO.

/*vložit obrázek extra.tif */

/*komentář k obrázku extra.tif: Uložení ikon do jednotlivých souborů: prostřednictvím programu Iconextract můžete extrahovat jednotlivé ikony ze souborů typu DLL, EXE, OCX a CPL.*/

2000, XP

Příkazový řádek: zapamatovat si cestu

Problém: Chtěli byste se v příkazovém řádku rychle přesunout do jiné složky a pak zase ihned zpět. U dlouhých cest ke složkám jako například **C:\Documents and Settings\<jméno uživatele>** je totiž bezesporu jejich zapisování velmi únavné.

Řešení: Krátké odbočení do jiné složky je daleko méně únavné, pokud použijete dvojici příkazů **pushd/popd**. Předpokládejme například, že byste se chtěli z aktuální složky přesunout do složky **C:** a následně zase zpět. Pak můžete velmi elegantně použít příkaz:

pushd c:

a následně se vrátit do původní složky příkazem:

popd

U operací se soubory, například při kopírování na příkazovém řádku, se však vyplatí použití flexibilnější proměnné prostředí **%CD%**. Při použití této metody sice budete psát o něco více, na druhou stranu budete moci cestu odpovídající aktuální složce snadno používat v dalších příkazech. Jeden příklad za všechny: představte si, že se nacházíte ve složce, v níž je soubor, který chcete otevřít v programu, jenž leží úplně jinde. Aktuální cestu si tedy jednoduše uložíte pomocí příkazu:

set CESTA1=%CD%

do nové proměnné **%CESTA1%**. Nyní se můžete pomocí příkazu **cd** přesunout do jiné složky. Odtud můžete pak soubor z předcházející složky zavolat příkazem **%CESTA1%\<jméno souboru>**, nebo do této složky přejít zpět příkazem **CD %CESTA1%**.

Upozornění: Pokud by hodnota výrazu **%CESTA1%** obsahovala mezery, je třeba zadání cesty uvést do uvozovek.

/*vložit obrázek cmd.tif */

/*komentář k obrázku cmd.tif: Zapamatovat si cestu: proměnná prostředí **%CD%** obsahuje aktuální cestu, kterou můžete pomocí příkazu **set** uložit do jiné proměnné.*/

/*následující text s tipy umístit po straně jednotlivých stránek do rámečku*/

Minitipy

98, ME, 2000, XP

Příliš malá písmenka v nápovědě

Písmo v nápovědě Windows se zobrazuje jako málo čitelné a malé. Příčinou je nastavení velikosti písma v Internet Exploreru, které rovněž ovlivňuje nastavení písem v nápovědě Windows, jež je založena rovněž na formátu HTML. Velikost písma se dá v Internet Exploreru nastavit v menu *Zobrazit/Velikost textu*.

2000, XP

Nové spuštění Exploreru

Pokud proces *explorer.exe* zatuhne a znovu se nespustí, nemůžete ve Windows dělat nic-
chybí Hlavní panel, pracovní plocha je rovněž pryč, klávesová zkratka <Win><E>, kterou se
spouští Průzkumník, také nefunguje. Přesto zbývá ještě jedna možnost, jak situaci zachránit:
stiskněte klávesovou zkratku <Ctrl><Alt><Delete>, čímž spustíte *Správce úloh*. Tam
klepněte do menu *Soubor/Nová úloha (spustit...)* a zadejte výraz *explorer.exe*.

/*vložit obrázek sprav.tif*/

2000, XP

Konzola bez hesla

Pokud často používáte Konzolu pro zotavení a navíc jste v operačním systému definován
jako jediný uživatel, pak určitě můžete postrádat rozpoznávání systému, zda jste do systému
přihlášen jako administrátor, abyste mohl Konzolu pro zotavení spustit. Tuto kontrolu
odstraní v Editoru registru, pokud se přesunete do klíče **Hkey_Local_Machine\Software**
Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Setup\RecoveryConsole, kde vytvoříte novou
hodnotu typu DWORD se jménem **SecurityLevel**, pokud ovšem již neexistuje. Přiřaďte jí
jako údaj hodnoty **1** a při příštím spuštění Konzoly pro zotavení se vás již na heslo nedotáže.
Údaj hodnoty **0** vrátí Konzolu pro zotavení zpět do standardního stavu.

XP

MP3 soubory v Průzkumníku

Průzkumník ve Windows XP dokáže zobrazit u MP3 souborů řadu dalších velmi zajímavých
informací. Stačí klepnout do menu *Zobrazit/Podrobnosti*. V tomto typu zobrazení pak
klepněte pravým tlačítkem myši do záhlaví libovolného sloupce. Tam si můžete vybrat řadu
sloupečků s parametry, které se týkají MP3 souborů, jako jsou například *Název*, *Interpret*,
Žánr či *Přenosová rychlost*. Tyto informace Průzkumník získává z ID3 tagů, pokud MP3
soubor ovšem takové má. Fungují i tagy verze 1 nebo 2.

/*vložit obrázek mp3.tif*/

2000, XP

Přesun na jiný disk

V příkazovém řádku můžete přejít do jiné složky příkazem **cd**. V případě, že tato složka leží
na jiném diskovém oddílu, se nestane nic. Pokud ale zadáte při přepínání do jiné složky na
jiném diskovém oddílu ještě parametr */d*, následovaný kompletním zadáním cílové složky
(například **cd /d F:\data**), proběhne vše bez problémů.

/*konec tipů do rámečku*/